

ANTREPRENORIATUL SOCIAL ÎN MEDIUL RURAL – PERSPECTIVE, NECESITĂȚI ȘI PRIORITĂȚI

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN RURAL AREAS - PERSPECTIVES, NEEDS AND PRIORITIES

*Doctorand, Facultatea de Filosofie și
Științe Social-Politice,
Universitatea „Alexandru
Ioan Cuza” din Iași, Departamentul –
Științe ale Comunicării*

**Elena
VASILIU**

*PhD Student at “Alexandru Ioan Cuza”
University of Iasi, Faculty of Philoso-
phy and Socio-Political Sciences, De-
partment of Communication Sciences
and Public Relations, Iasi, Romania,*

Rezumat În ultimii ani antreprenoriatul social a devenit un fenomen global. Este un subiect care se discută la cele mai înalte forumuri, iar în contextul pandemiei rolul antreprenoriatului social a devenit și mai evident. Antreprenoriatul social reprezintă un model economic hibrid care îmbină instrumentele din business-ul clasic cu misiunea socială caracteristică organizațiilor non-profit. Crizele economice anterioare au arătat că întreprinderile sociale sunt mai reziliente, mai incluzive și mai durabile. În ciuda dificultăților economice, acestea păstrează locurile de muncă și în paralel continuă să rezolve problemele sociale pentru care s-au înființat. În mediul rural, rolul inițiativelor antreprenoriale este esențial pentru competitivitatea economică, pentru creșterea gradului de atractivitate, pentru rezolvarea problemelor sociale cu care se confruntă lumea satului – lipsa locurilor de muncă, accesul precar la servicii sociale, infrastructura deficitară. Acest articol prezintă perspectiva asupra antreprenoriatului social în spațiul rural românesc și aduce în atenție rezultatele unei cercetări informale care a urmărit să evalueze cât de mare este interesul pentru dezvoltarea de afaceri sociale în mediul rural, care sunt nevoile, prioritățile și domeniile de interes pentru cei intenționează să devină antreprenori sociali.

Cuvinte cheie: antreprenoriat social, economie rurală, antreprenor social, afaceri sociale.

Introducere

Antreprenoriatul social a devenit un fenomen global, cu recunoaștere extinsă la cel mai înalt nivel. În anul

Abstract. In recent years, social entrepreneurship has become a global phenomenon. It is a topic that is discussed in the highest forums, and in the context of the pandemic the role of social entrepreneurship has become even more obvious. Social entrepreneurship is a hybrid economic model that combines the tools of classic business with the social mission characteristic of non-profit organizations. Previous economic crises have shown that social enterprises are more resilient, more inclusive and more sustainable. Despite the economic difficulties, they keep their jobs and at the same time continue to solve the social problems for which they were set up. In rural areas, the role of entrepreneurial initiatives is essential for economic competitiveness, for reducing the migration of young population, for solving social problems faced by the rural areas - lack of jobs, poor access to social services, poor infrastructure. This article presents the perspective on social entrepreneurship in rural Romania and brings to attention the results of an informal research that aimed to assess the level of interest for the development of social businesses in rural areas, what are the needs, priorities and areas of interest for those intending to become social entrepreneurs.

Keywords: social entrepreneurship, rural economy, social entrepreneur, social enterprise

Introduction

Social entrepreneurship has become a global phenomenon, with widespread recognition at the high-

2021 tema antreprenoriatului social a fost o prioritate pe Agenda Forumului Economic de la Davos, ca sector esențial în restructurarea economică post-pandemie. Potrivit informațiilor World Economic Forum, în ultimele două crize financiare, economia socială a depășit celelalte sectoare ale industriei și a generat până la 12% din locurile de muncă, rezolvând în același timp și probleme sociale presante.

Doar în Europa sunt aproximativ 2,8 milioane de întreprinderi sociale. Se estimează că anual, 1 din 4 întreprinderi înființate în Uniunea Europeană este întreprindere socială. În Senegal, 18,1% din populația țării este antrenată în inițiative de antreprenoriat social. În SUA, 89% din totalul afacerilor sociale au fost înființate începând cu anul 2006, iar 22% dintre întreprinderile sociale înregistrează venituri de peste 2 milioane dolari. Potrivit Raportului Thomson Reuters¹, primele 5 țări incluse în topul celor mai bune țări în care să fii antreprenor social sunt: Canada, Australia, Franța, Belgia, Singapore.

Antreprenoriat social și antreprenorii sociali

Progresele industriale din secolul trecut și transformările tehnologice fără precedent din ultimii ani au creat oportunități extraordinare, dar totodată ne-au lăsat și să ne confruntăm cu insecurități multiple cu privire la viitor. În general, oamenii se așteaptă ca rezolvarea problemelor sociale și economice să vină din partea guvernelor. Acum mai mult ca oricând, este evident că instituțiile publice sunt depășite de situație și acolo unde statul nu mai are resurse

est level. In 2021, the topic of social entrepreneurship was a priority on the Davos Economic Forum Agenda, as a key sector in post-pandemic economic restructuring. According to the World Economic Forum, in the last two financial crises, the social economy has overtaken other sectors of industry and generated up to 12% of jobs, while solving pressing social problems.

There are about 2.8 million social enterprises in Europe alone. It is estimated that annually, 1 in 4 businesses set up in the European Union is a social enterprise. In Senegal, 18.1% of the country's population is involved in social entrepreneurship initiatives. In the US, 89% of all social businesses have been established since 2006, and 22% of social enterprises have revenues of over \$ 2 million. According to the Thomson Reuters Report¹, the top 5 countries included in the top of the best countries to be a social entrepreneur are: Canada, Australia, France, Belgium, Singapore.

Social entrepreneurship and social entrepreneurs

The industrial advances of the last century and the unprecedented technological transformations of recent years have created extraordinary opportunities, but at the same time they have left us facing multiple insecurities about the future. In general, people expect the resolution of social and economic problems to come from governments. Now more than ever, it is obvious that public institutions are overwhelmed by the situation. Where the state no longer

¹ <https://poll2019.trust.org/>

¹ <https://poll2019.trust.org/>

să intervină pentru rezolvarea problemelor, modelul economiei sociale devine tot mai atractiv și mai viabil.

Antreprenorii sociali sunt acei „visători pragmatici” care au talentul, abilitatea și viziunea de a rezolva problemele sociale, de a face lumea un loc mai bun pentru fiecare dintre noi. Antreprenorii sociali au o abordare unică. Pe de o parte ei operează într-un sistem bazat pe capital economic și profit, pe de altă parte ei trebuie creeze, în egală măsură, impact social. Sunt două întrebări la care acești lideri ai comunităților și „visători pragmatici” trebuie să aibă un răspuns clar: 1. Cum îmi folosesc abilitățile și resursele pentru a crea profit? și 2. Cum îmbunătățesc calitatea vieții oamenilor? Așadar, pentru antreprenorii sociali, profitul nu este nicidecum opțional, ci esențial, însă doar ca instrument al schimbării. Banii sunt resursa necesară pentru realizarea misiunii sociale și devine foarte clar că dimensiunea impactului social este direct proporțională cu dimensiunea profitului.

Antreprenoriatul social în România

În Raportul de țară pentru România 2020¹, Comisia Europeană notează că potențialul antreprenoriatului social / economiei sociale pentru îmbunătățirea condițiilor sociale este insuficient folosit. Economia socială se confruntă cu provocări majore. Impactul economic al întreprinderilor sociale rămâne marginal. Se estimează că în mod real sunt active pe piață 6.000 de întreprinderi socia-

has the resources to intervene to solve problems, the social economy model is becoming more attractive and viable.

Social entrepreneurs are those “pragmatic dreamers” who have the talent, ability and vision to solve social problems, to make the world a better place for each of us. Social entrepreneurs have a unique approach. On the one hand, they operate in a system based on economic capital and profit, on the other hand, they must also create social impact. There are two questions that these community leaders and “pragmatic dreamers” need to have a clear answer to: 1. How do I use my skills and resources to make a profit? and 2. How do I improve people’s quality of life? So, for social entrepreneurs, profit is by no means optional, but essential - but only as an instrument of change. Money is the necessary resource for achieving the social mission and it becomes very clear that the size of the social impact is directly proportional to the size of the profit.

Social entrepreneurship in Romania

In the Country Report for Romania 2020¹, The European Commission notes that the potential of social entrepreneurship / social economy to improve social conditions is underused. The social economy faces major challenges. The economic impact of social enterprises remains marginal. It is estimated that 6,000 social enterprises are actually active on the market, and the total number of employees in

1 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-romania_en.pdf

1 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-romania_en.pdf

le, iar numărul total de angajați din aceste întreprinderi este de 19.065 (Comisia Europeană, 2019). Doar o pondere mică din totalul întreprinderilor sociale sunt atestate ca întreprinderi sociale de inserție și dețin marca socială. Aproape nouă din zece întreprinderi sociale sunt asociații sau fundații, în timp ce numărul cooperativelor, atelierelor protejate, întreprinderilor sociale de inserție este foarte scăzut (12,6%). Cadrul legislativ este caracterizat de lipsa măsurilor speciale pentru întreprinderile sociale de inserție, stimulente fiscale limitate și dificultăți în accesarea resurselor financiare.

Potrivit cercetării realizate de Anica Iancu, Luminița Popescu & Virgil Popescu (2020)¹, în România sunt două categorii de factori care influențează decizia de a desfășura afaceri cu impact social: cei cu influență negativă (lipsa fondurilor necesare, frica de eșec, lipsa de experiență și implicare în proiecte și activități sociale) și cei cu influență pozitivă (cunoașterea conceptului de antreprenoriat social și a problemelor sociale care pot fi rezolvate prin inițiative antreprenoriale).

Investigația citată a evidențiat o situație particulară – preferința pentru a înființa o afacere în mediul rural este semnificativ mai mare față de preferința de a înființa o afacere socială în mediul urban (59,29% rural versus 49,78% urban), ceea ce se poate explica printr-o mai mare con-

these enterprises is 19,065 (European Commission, 2019). Only a small share of the total number of social enterprises are certified as work integration social enterprises and have the social mark. Almost nine out of ten social enterprises are associations or foundations, while the number of cooperatives, sheltered workshops, social insertion enterprises is very low (12.6%). The legislative framework is characterized by the lack of special measures for social inclusion enterprises, limited tax incentives and difficulties in accessing financial resources.

According to the research conducted by Anica Iancu, Luminița Popescu & Virgil Popescu (2020)¹, in Romania there are two categories of factors that influence the decision to conduct business with social impact: those with negative influence (lack of necessary funds, fear of failure, lack of experience and involvement in social projects and activities) and those with positive influence (knowledge of the concept of social entrepreneurship and the social problems that can be solved through entrepreneurial initiatives).

The cited investigation highlighted a particular situation - the preference to set up a business in rural areas is significantly higher than the preference to set up a social business in urban areas (59.29% rural versus 49.78% urban), which can be explained by a greater awareness

1 Anica Iancu, Luminita Popescu & Virgil Popescu: Factors influencing social entrepreneurship intentions in Romania, Economic Research-Ekonomska Istraživanja, DOI:10.1080/1331677X.2020.1820358

1 Anica Iancu, Luminita Popescu & Virgil Popescu: Factors influencing social entrepreneurship intentions in Romania, Economic Research-Ekonomska Istraživanja, DOI:10.1080/1331677X.2020.1820358

știentizare a existenței problemelor sociale și a faptului că acestea pot fi rezolvate prin inițiative de antreprenoriat social.

Datele prezentate de Comisia Europeană (2019) au dezvăluit o distribuție inegală a întreprinderilor sociale la nivel național concentrând aprox. 75% din totalul întreprinderilor sociale în zonele urbane. Întreprinderile sociale create în trei regiuni de dezvoltare - București-Ilfov, Sud-Muntenia și Nord-Vest concentrează 55% din numărul total de întreprinderi sociale. Cele mai puține întreprinderi sociale sunt în regiunea Sud-Vest Oltenia¹.

Antreprenoriatul în mediul rural este în mod inerent social

La nivelul întregii Uniuni Europene, populația rurală constituie 28%. Potrivit unui raport Eurostat 2021², în aproximativ 40% din țările europene rata sărăciei a fost considerabil mai mare în zonele rurale decât în orașe. În România, aproximativ 44% din populație trăiește în mediul rural. Cel puțin jumătate din populația rurală din România era în pericol de sărăcie sau excluziune socială în 2015³. Totodată, persoanele care trăiesc în zonele rurale sunt de două ori mai expuse la acest risc față de populația urbană.

Anuarul Eurostat 2018⁴ a arătat diferențe minore între zonele ur-

of the existence of social problems and the fact that they can be solved through social entrepreneurship initiatives.

Data presented by the European Commission (2019) revealed an unequal distribution of social enterprises at national level concentrating about 75% of all social enterprises in urban areas. Social enterprises created in three development regions - Bucharest-Ilfov, South-Muntenia and North-West concentrate 55% of the total number of social enterprises. The fewest social enterprises are in the South-West Oltenia region¹.

Entrepreneurship in rural areas is inherently social

At the level of the entire European Union, the rural population is 28%. According to a Eurostat 2021 report², in about 40% of European countries the poverty rate was considerably higher in rural areas than in cities. In Romania, approximately 44% of the population lives in rural areas. At least half of the rural population in Romania was at risk of poverty or social exclusion in 2015³. At the same time, people living in rural areas are twice as exposed to this risk as the urban population. The Eurostat Yearbook 2018⁴ showed minor differences between urban and rural areas in terms of employment

1 Idem

2 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-02-20-499>

3 <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/59433.pdf>

4 https://ec.europa.eu/romania/news/20180921_anuar_regional_eurostat_editie_2018_statistici_romania_ro

1 Idem

2 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-02-20-499>

3 <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/59433.pdf>

4 https://ec.europa.eu/romania/news/20180921_anuar_regional_eurostat_editie_2018_statistici_romania_ro

bane și cele rurale în ce privește ocuparea forței de muncă la nivelul UE. În schimb, România se numără printre țările în care deosebirile sunt notabile. Diferența dintre rata ocupării forței de muncă în regiunile predominant rurale și cele predominant urbane este deosebit de mare, respectiv 6.6%¹. Cu toate acestea, sunt țări în care acest decalaj este chiar mai mare – Bulgaria (12,8 puncte procentuale diferență), în Slovacia (10,9), Finlanda (8,4), Estonia (7,3), Lituania (7,1).

În România sectorul agricol și economia rurală au un potențial imens – pondere ridicată a zonelor rurale în cadrul teritoriului național, resurse naturale aflate în stare bună de conservare, pondere ridicată a populației active în mediul rural, materii prime agricole și non-agricole de calitate, tendință de creștere a sectorului de produse ecologice ș.a. Cu toate acestea, populația rurală este expusă sărăciei și se confruntă cu probleme structurale majore, iar economia rurală este slab integrată în economia de piață. 29% din totalul suprafeței agricole din România este ocupat de fermele de subsistență sub 5 hectare, reprezentând 93% din totalul fermelor. Această fragmentare puternică duce la producții slabe din punct de vedere calitativ și cantitativ, iar fermierii abia își pot acoperi costurile de exploatare, fără să mai fie vorba de un profit.

Pentru cea mai mare parte a exploatațiilor agricole românești se înregistrează un nivel scăzut de dezvoltare economică. Ca valoare a

at EU level. By contrast, Romania is among the countries where the differences are notable. The difference between the employment rate in predominantly rural and predominantly urban regions is particularly large, respectively 6.6%¹. However, there are countries where this gap is even larger - Bulgaria (12.8 percentage points difference), Slovakia (10.9), Finland (8.4), Estonia (7.3), Lithuania (7.1).

In Romania, the agricultural sector and the rural economy have a huge potential - high share of rural areas within the national territory, natural resources in good condition, high share of the active population in rural areas, quality agricultural and non-agricultural raw materials, growth trend of the organic products sector, etc. However, the rural population is exposed to poverty and faces major structural problems, while the rural economy is poorly integrated into the market economy. 29% of the total agricultural area in Romania is occupied by subsistence farms under 5 hectares, representing 93% of the total farms. This strong fragmentation leads to poor production in terms of quality and quantity, and farmers can barely cover their operating costs without a profit.

For most of the Romanian agricultural holdings there is a low level of economic development. As a value of the farm, 96.7% of the total number of farms belong to the category below 8,000 euros, representing 43% of EU farms in this size

1 <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/59433.pdf>

1 <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/59433.pdf>

exploatației agricole, 96,7% din numărul total de ferme fac parte din categoria sub 8.000 de euro, reprezentând 43% din fermele din UE din această clasă de mărime¹.

Potrivit analizei prezentate în Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2014 - 2020², ponderea sectorului agricol este de peste trei ori mai mare decât media UE, deși ponderea în valoarea adăugată brută a scăzut constant în ultimii ani, în favoarea sectorului secundar și terțiar.

Accesul IMM-urilor la finanțare este problematic. Serviciile financiare pentru întreprinderile din mediul rural sunt insuficient dezvoltate și nu există instrumente dedicate pentru finanțarea micilor întreprinzători. Un alt factor care a dus la comprimarea economiei rurale este reducerea numărului de ateliere de prestări servicii și a unităților cooperativei meșteșugărești. Totodată, se observă tendința de reducere a cooperativelor agricole.

În mediul rural sunt înregistrate doar 18,1% dintre IMM-urile active cu profil non-agricol la nivel național, ceea ce denotă o pondere redusă a IMM-urilor din rural implicate în desfășurarea activităților non-agricole (industrie, servicii și turism rural).

Antreprenoriat social în mediul rural - priorități și nevoi

În perioada 25 septembrie 2020 - 15 decembrie 2020, a fost deschis apelul pentru Schema de ajutor de minimis

class¹. According to the analysis presented in the National Program for Rural Development 2014 - 2020², the share of the agricultural sector is more than three times higher than the EU average, although the share of gross value added has steadily fallen in recent years in favour of the secondary and tertiary sectors.

Small and medium-sized enterprises' (SMEs) access to finance is problematic. Financial services for rural enterprises are underdeveloped and there are no dedicated instruments for financing small entrepreneurs. Another factor that has led to the compression of the rural economy is the reduction of the number of service workshops and handicraft cooperative units. At the same time, there is a downward trend in agricultural cooperatives.

In rural areas, only 18.1% of active SMEs with a non-agricultural profile are registered at national level, which denotes a low share of rural SMEs involved in non-agricultural activities (industry, services and rural tourism).

Social entrepreneurship in rural areas - priorities and needs

Between 25 September 2020 and 15 December 2020, a call was opened for the "Support for the establishment of social enterprises in rural areas" de minimis aid scheme, related to the Operational Program Human Capital 2014 - 2020, priority axis no. 4 "Social inclusion and combating poverty."

1 https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR_2014_-_2020_01.07.2014.pdf

2 https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR_2014_-_2020_01.07.2014.pdf

1 https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR_2014_-_2020_01.07.2014.pdf

2 https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR_2014_-_2020_01.07.2014.pdf

„Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural”, aferentă Programului operațional Capital uman 2014 - 2020, axa prioritară 4 „Incluziunea socială și combaterea sărăciei”.

În acest context, în luna decembrie 2020, am realizat o cercetare informală, la care au răspuns 115 persoane, cu scopul de a evalua interesul pentru antreprenoriat social în mediul rural și a analiza nevoile și așteptărilor persoanelor care doresc să fie implicate în întreprinderi sociale ca asociați, membri, angajați, voluntari sau colaboratori.

Iată ce relevă analiza rezultatelor:

Topul domeniilor de interes pentru înființarea unei afaceri sociale în sfera producției: Prelucrarea și conservarea fructelor, legumelor - 33%; Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie - 15,7%; Fabricarea sucurilor din fructe și legume - 13,9%; Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne - 12,2%; Fabricarea biscuiților și a pișcoturilor; fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie - 10,4%.

Topul domeniilor de interes pentru înființarea unei afaceri sociale în sectorul serviciilor: 1. Educație - 43,5%; 2. Social - 34,8%; 3. Recreere - 25,2%; 4. Sănătate - 24,3%; 5. Industрии creative - 20%.

Nr. locuri de muncă raportat la suma grantului: 1. Ajutor de minimis mai mare de 150.000 euro și maximum 200.000 euro - minimum 7 locuri de muncă create, din care 5 locuri de muncă sunt ocupate de tineri NEETs - 30,4%; 2. Ajutor de minimis mai mare de 40.000 euro și maximum 60.000 euro - minimum 3 locuri de muncă create, din care 1

In this context, in December 2020, we conducted an informal survey in order to assess the interest in social entrepreneurship in rural areas and analyse the needs and expectations of people who want to be involved in social enterprises as partners, members, employees, volunteers or collaborators. 115 people completed the questionnaire. 67% of all respondents said they wanted to start a social business, and the remaining 33% expressed interest in getting involved in the development of a social enterprise that will be set up through this program as partners, members, employees, volunteers or collaborators.

Here is what the analysis of the results reveals:

Top areas of interest for setting up a social business in the field of production: 1. Processing and preserving fruits, vegetables - 33%; 2. Manufacture of bread; manufacture of cakes and fresh pastries - 15.7%; 3. Manufacture of fruit and vegetable juices - 13.9%; 4. Production, processing and preservation of meat and meat products - 12.2%; 5. Manufacture of biscuits and biscuits; manufacture of cakes and preserved pastry goods - 10.4%.

Top areas of interest for setting up a social business in the services sector: 1. Education - 43.5%; 2. Social - 34.8%; 3. Recreation - 25.2%; 4. Health - 24.3%; 5. Creative industries - 20%.

Number of jobs related to the amount of the grant: 1. De minimis aid higher than 150,000 euros and maximum 200,000 euros - minimum 7 jobs created, of which 5 jobs are occupied by young NEETs - 30.4%; 2. De

loc de muncă este ocupat de un tânăr NEET – 18,3%.

Intenția de dezvoltare a întreprinderii sociale de inserție: 68,7% dintre respondenți au optat pentru intenția de a solicita marca socială - statut de întreprindere socială de inserție în care minim 30% din angajați și minim 30% normă din total angajați sunt persoane din categorii defavorizate prevăzute de Legea Economiei Sociale.

Cele mai mari nevoi sociale din comunitate: lipsa locurilor de muncă, inclusiv pentru tinerii vulnerabili, persoane cu dizabilități; lipsa serviciilor specializate pentru bătrâni, pentru tineri.

Forma juridică preferată: 60,9% SRL, 28,7 % ONG, interes scăzut pentru cooperative.

Servicii de suport necesare pentru dezvoltarea unei întreprinderii sociale: 1. Consiliere pentru realizarea planului de afaceri 65,2; 2. Mentorat 56,5%; 3. Consiliere pentru realizarea studiului de piață 53,9%; 4. Formare profesională 53,9%; 5. Suport în obținerea atestatului de întreprindere socială 53%.

Activități necesare pentru dezvoltarea sectorului de economie socială: activități de promovare a economiei sociale și a impactului economic și social pe care îl au întreprinderile sociale în comunitate (75,7%); lobby și advocacy pentru includerea de facilități fiscale și non-fiscale în legislație (50,4%); seminarii & workshop-uri de promovare a economiei sociale; maparea întreprinderilor sociale într-o hartă a întreprinderilor sociale; dezvoltarea de spații de co-working / hub-uri de inovare socială.

minimum aid higher than 40,000 euros and maximum 60,000 euros - minimum 3 jobs created, of which 1 job is occupied by a young NEET - 18.3%

Intention to develop a social insertion enterprise: 68.7% of the respondents opted for the intention to apply for the social mark - status of social insertion enterprise in which at least 30% of the employees and at least 30% of the total employees are persons from disadvantaged categories provided by the Social Economy Law.

Social needs in the community: Lack of jobs, including for vulnerable young people, people with disabilities. Lack of specialized services for the elderly, for young people.

Preferred legal form: 60.9% LLC, 28.7% NGOs, low interest for cooperatives.

Support services required for the development of a social enterprise: 1. Advice for the realization of the business plan 65.2%; 2. Mentoring 56.5%; 3. Advice for conducting the market study 53.9% 4. Vocational training 53.9%; 5. Support in obtaining the social enterprise certificate 53%

Necessary activities for the development of the social economy sector: Activities to promote the social economy and the economic and social impact of social enterprises in the community (75.7%); Lobby and advocacy for the inclusion of tax and non-tax facilities in legislation (50.4%); Seminars & workshops to promote the social economy; Mapping social enterprises in a map of social enterprises; Development of co-working spaces / social innovation hubs.

Concluzie

Carențele economiei rurale sunt multiple, dar oferă tot atâtea oportunități de a le rezolva prin inițiative de antreprenoriat social. Antreprenoriatul și întreprinderile mici și mijlocii din mediul rural sunt în mod inerent sociale pentru că impactul acestora la nivelul comunității este profund. Aceste afaceri creează locuri de muncă pentru populația rurală, ceea ce duce la creșterea veniturilor. În continuare, aceste venituri sunt apoi direcționate spre achiziția de bunuri și servicii comercializate de alte afaceri locale, spre îmbunătățirea nivelului de trai, spre investiții în educația copiilor. Taxele și impozitele pe care le plătesc aceste afaceri sociale generează venituri pentru bugetele locale, care pot finanța dezvoltarea infrastructurii de bază a localității, a serviciilor sociale. În plus, noile oportunități de angajare și dezvoltare profesională reprezintă pentru tineri un motiv de a rămâne în comunitate.

Conclusions:

The deficiencies of the rural economy are many, offering as many opportunities to solve them through social entrepreneurship. Business endeavors, small and medium enterprises in rural areas are inherently social because their impact on the community is profound. These businesses create jobs for the rural population, leading to increased incomes. These revenues are then used for the acquisition of goods and services traded by other local businesses, for the improvement of living standards, for children's education. The income taxes and paid by these enterprises generate revenues for the local budgets, which can finance the development of the basic infrastructure of the locality, of the social services. In addition, new employment and professional development opportunities are a reason for young people to stay in the community.

Referințe:

1. Anica Iancu, Luminita Popescu & Virgil Popescu (2020): *Factors influencing social entrepreneurship intentions in Romania*, *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, DOI: 10.1080/1331677X.2020.1820358
2. <https://www.weforum.org/videos/davos-2021-unlocking-social-entrepreneurship-for-the-recovery-english>
3. <http://socialgoodstuff.com/2016/08/statistics-from-around-the-world/>
4. <https://www.classy.org/blog/social-entrepreneurship-programs-19-universities-paving-the-way/>
5. <https://skoll.org/>
6. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Schwab_Foundation_2020_Impact_Report.pdf
7. <https://blogs.microsoft.com/blog/2020/02/21/creating-a-world-of-good-microsoft-launches-the-global-social-entrepreneurship-program/>
8. <https://startups.microsoft.com/en-us/social-entrepreneurship/>
9. *Evoluții recente ale economiei sociale în Uniunea Europeană. Comitetul Economic și Social European* - <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-876-ro-n.pdf>

References: